

TLAČOVÁ SPRÁVA ORGANIZÁCIE ISAAA

Komentár Dr. Cliva Jamesa, predsedu organizácie ISAAA, ku správe Ministerstva poľnohospodárstva USA *USDA Crop Acreage Report* z júna 2012

Správa amerického Ministerstva poľnohospodárstva *USDA Crop Acreage Report* pre rok 2012 potvrdzuje, že americkí poľnohospodári aj naďalej vkladajú obrovskú dôveru do biotechnologickej plodiny

Očakáva sa, že používanie biotechnologických plodín bude rásť aj naďalej, a to predovšetkým v rozvojových krajinách, kde sa nachádza sľubné odbytisko nových produktov

Manila, 17. augusta 2012 – Dr. James uviedol, že poľnohospodári v Spojených štátoch stále bezvýhradne dôverujú biotechnologickým/geneticky modifikovaným plodinám, ktoré boli modifikované pomocou biotechnológií. Správa amerického Ministerstva poľnohospodárstva *Crop Acreage Report* z tohtoročného júna hovorí o kompletnej, či takmer kompletnej optimalizácii aktuálnych technológií pri troch biotechnologických plodinách pestovaných na poliach s veľkou výmerou – kukurici, sóji a bavlně, ktoré boli v USA prvýkrát komercializované v roku 1996.

„Neobvykle rýchle zavádzanie svedčí o ohromnej dôvere, akej sa u miliónov poľnohospodárov na celom svete tešia biotechnologické plodiny,“ nechal sa počuť Dr. Clive James, zakladateľ a predseda organizácie International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications (ISAAA). „Umeniu poľnohospodárov vyhýbať sa rizikám sa nikto nevyrovná. „Len čo dôjde ku komerčnému využitiu biotechnologických plodín, okamžite skočia po svojej šanci, čo vedie k úplnej či takmer úplnej optimalizácii – jednoduchým dôvodom pre úspech biotechnologických plodín v USA a ďalších 28 štátoch po celom svete je fakt, že tieto plodiny prinášajú početné významné výhody. Znižujú totiž straty výnosov zapríčinené hmyzími škodcami, burinou a chorobami, a zároveň zásadným spôsobom prispievajú k obmedzovaniu využitia pesticídov.“

Dr. James ďalej uviedol, že júnová správa amerického Ministerstva poľnohospodárstva *USDA Crop Acreage Report* hovorí o trvajúcim trende ku kompletnej či takmer kompletnej optimalizácii technológií pri troch hlavných plodinách pestovaných v USA: 88 % všetkej kukurice, 93 % všetkej sóje a 94 % všetkej povrchovej bavlny vysadených k biotechnologickým odrodám a hybridom s dvomi hlavnými vlastnosťami, teda odolnosťou voči hmyzu a toleranciou k herbicídum.

Vzhľadom na skutočnosť, že biotechnologické plodiny boli v roku 1996 prvýkrát komercializované práve v Spojených štátoch a piatich ďalších krajinách, milióny poľnohospodárov v 29 krajinách celého sveta sa rozhodli vysadiť a ďalej opätovne sadiť biotechnologické plodiny na celkovej ploche viac než 1,25 miliardy hektárov, teda troch miliardách akrov, čo je plocha, ktorá svojou výmerou o 25 percent presahuje celkovú rozlohu Spojených štátov. Údaje organizácie ISAAA naznačujú, že americkí poľnohospodári v roku 2011 stále pestovali viac biotechnologických plodín než akákoľvek iná krajina na svete: celkovo šlo o takmer 70 miliónov hektárov (alebo 170 miliónov akrov). Polovica plochy, na ktorej bola pestovaná kukurica, a dve tretiny plochy s bavlnou, pritom boli osádzané rastlinami s viac ako jedným rysom. To prinieslo mnoho výhod. Okrem troch hlavných

biotechnologických plodín (kukurice, sóje a bavlny) sa v USA pestuje pol milióna hektárov cukrovej repy (95 % miera zavedenia počas piatich rokov – najrýchlejšie zavádzanie v celých Spojených štátoch), na menších výmerách potom biotechnologická repka jarná, lucerna, tekvica a papája. Súčasné zničujúce suchá v USA, ktoré výrazne zasiahli prinajmenšom polovicu všetkej pestovanej kukurice, vyvolávajú zvýšený záujem o biotechnologickú kukuricu so zvýšenou odolnosťou proti suchu, ktorej skúšobné pestovanie na veľkých výmerách práve prebieha.

Kým nebudú k dispozícii údaje zo skúšobného pestovania v USA – čo by malo byť v priebehu tohto roka, hodnotiť kukuricu so zvýšenou odolnosťou proti suchu by bolo predčasné. Odolnosť proti suchu je podstatne zložitejšia vlastnosť, než je tolerancia k herbicídom či odolnosť proti hmyzu, takže sa dá očakávať, že rozvoj bude prebiehať doslova krôčik po krôčiku. Povzbudivé výsledky amerického skúšobného testovania biotechnologickej kukurice odolnej proti suchu, ktoré by mali byť známe v roku 2012, by mohli v oblasti snáh o zvýšenie tolerancie k suchu predstavovať významný krok vpred. Práve sucho je najdôležitejšou prekážkou zvyšovania globálnej produkcie plodín, ku ktorej môžu prispieť konvenčné aj biotechnologické aplikácie.

Dr. James ďalej uviedol, že „očakávaný trend stabilizácie smerujúci k optimálnemu tempu zavádzania vo výške približne 90 percent, ktorého sme boli svedkami v USA, je zjavný aj v ostatných priemyselných krajinách ako Austrália, kde miera zavádzania biotechnologickej bavlny dosahuje 99,5 %. Ako sa očakávalo, podobný trend je možné pri hlavných biotechnologických plodinách badať aj v hlavných rozvojových krajinách, čo opäť potvrdzuje už zmienenú dôveru poľnohospodárov v technológiu. V Argentíne dosiahla sója s toleranciou k herbicídom prakticky 100 %, posledné údaje organizácie ISAAA za rok 2011 ukazujú, že biotechnologická bavlna dosiahla v Indii 88 % úroveň, v Brazílii biotechnologická sója úroveň 83 %. Vzhľadom na to, že na vyspelých trhoch sa už stabilizovali na takmer optimálnych hodnotách, prírastkový každoročný nárast zavádzania bude skromnejší a posilní s tým, ako: 1.) osádzané budú ďalšie hektáre, čo bol v roku 2012 presne prípad celkovej výsadby kukurice v USA (až 5 %); 2.) sú schvaľované nové vlastnosti či nové biotechnologické plodiny; alebo 3.) v nových krajinách dochádza k zavádzaniu biotechnologických plodín.“

Rýchlosť a rozsah zavádzania v rozvojových krajinách značne prekonáva zavádzanie v industrializovaných štátoch

Dr. James poznamenal, že z 29 krajín, ktoré v roku 2011 zaviedli biotechnologické plodiny, bolo 19 rozvojových štátov, zostávajúcich 10 zas priemyselné krajiny. Na špicu zavádzania v Ázii sa postavili Čína a India, v Latinskej Amerike to bola Brazília a Argentína, na africkom kontinente zase Juhoafrická republika. V roku 2011 biotechnologické plodiny v rozvojových krajinách zaznamenali 11-percentný nárast, čo sa rovná 8,2 milióna hektárov. Tento rast je v porovnaní s priemyselnými krajinami a ich 5 percentami (teda 3,8 milióna hektárov) dvojnásobne rýchly a rozsiahly.

V rozvojových krajinách sa v roku 2011 pestovalo približne 50 percent celkového množstva biotechnologických plodín. Dr. James uviedol, že sa očakáva, že rozloha pôdy osadenej biotechnologickými plodinami v rozvojových krajinách v roku 2012 presiahne rozlohu pôdy s týmito plodinami v priemyselných krajinách. Viac než 90 percent poľnohospodárov pestujúcich na celom svete biotechnologické plodiny (čo je vyjadrené číslom viac než 15 miliónov poľnohospodárov), sú drobní poľnohospodári v rozvojových krajinách. Dr. James potom dodal, že od roku 2010 došlo k nárastu počtu týchto poľnohospodárov o 8 percent, teda 1,3 milióna.

Dr. James povedal, že popredným svetovým hráčom v zavádzaní biotechnologických plodín bude v najbližšom čase Brazília, za ktorou po schválení komerčného využitia biotechnologickej kukurice, ku ktorému by mohlo dôjsť už v roku 2013, bude Čína. Brazília, ktorú v množstve celkovej pôdy osadenej biotechnologickými plodinami aktuálne predstihli

iba Spojené štáty, má s ohľadom na biotechnologické plodiny rýchly, responzívny a dynamický schvaľovací systém vychádzajúci z vedeckých poznatkov, a môže takisto ťažiť z bohatého zdroja nových biotechnologických plodín pochádzajúcich od medzinárodných firiem, partnerstva súkromného a štátneho sektora a tiež vlastní štátne výskumné inštitúcie EMBRAPA, dodal Dr. James. Brazília už schválila (a to ako prvú) použitie biotechnologickej sóje tolerantnej k herbicídom a odolným proti hmyzím škodcom, takže prvá komercializácia by sa mohla začať už na konci roku 2012, keď na južnej pologuli prebieha osev. Čína v súčasnosti disponuje siedmimi miliónmi drobných poľnohospodárov, ktorí úspešne pestujú biotechnologické plodiny. Nedávno si Čína stanovila novú prioritu, a totiž kukuricu, aby mohla ťažiť z vylepšenej biotechnologickej kukurice, ktorá zvýši produkciu mäsa a vďaka ktorej bude Čína sebestačná s ohľadom na krmivo pre hospodárske zvieratá. S tým, ako Čína zvyšuje svoju prosperitu, spotrebovávajú sa v nej stále viac mäsa, čo vytvára dopyt po krmivných plodinách – kukurici a sóji. Ďalej sa očakáva, že po viac než dekáde vývoja bude na Filipínach v roku 2013/2014 schválené použitie biotechnologickej „zlatej ryže“. Tento veľmi dôležitý produkt môže priniesť zásadné humanitárne výhody, ktoré zachránia mnoho životov – v dôsledku zdravotných komplikácií zapríčinených nedostatkom vitamínu A totiž denne umiera 6 000 osôb, predovšetkým žien a detí.

Na záver Dr. James poznamenal, že na africkom kontinente Juhoafrická republika už viac než desať rokov úspešne pestuje biotechnologickú kukuricu, sóju a bavlnu, v Burkine Faso sa zas kultivuje biotechnologická bavlna, v Egypte kukurica. V niekoľkých ďalších afrických krajinách, napríklad v Ugande, Keni či Nigérii, už prebieha skúšobné pestovanie celého radu biotechnologických plodín. Súčasná situácia naznačuje, že prvou prevzatou biotechnologickou plodinou, ktorá sa začne využívať komerčne, bude s najvyššou pravdepodobnosťou bavlna. Skúšobné biotechnologické pestovanie plodín v Afrike sa týka bavlny, kukurice, viny čínskej, banánov, manioku a sladkých batát.

International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications (Medzinárodná služba pre zavádzanie poľnohospodársko-biotechnologických aplikácií, ISAAA) je nezisková organizácia disponujúca medzinárodnou sieťou centier, ktorá sa rozširovaním znalostí a aplikácií biotechnológie plodín snaží zmierniť dopady chudoby a nedostatku potravín. Dr. Clive James, predseda a zakladateľ organizácie ISAAA, žil alebo pracoval posledných 30 rokov v rozvojových krajinách v Ázii, Latinskej Amerike a Afrike. Tu sa venoval poľnohospodárskemu výskumu a problematike rozvoja so zameraním na biotechnológiu plodín a zabezpečenie celosvetovej produkcie potravín. Viac informácií o organizácii ISAAA a jej výskume nájdete na adrese knowledge.center@isaaa.org.